

Vu Lan với nh ng sao trong lòng không th y kh i n m hân hoan, tôi h i l i mình hay còn thì u gì chẳng? M a, không! m a ph núi đã r i đ u su t tháng ngày cu i h , tí tách gi t đ u d n ng i l i g n v i mùa thu. Lá vàng ! không hàng l u tr c chùa nay đã úa vàng r i g n h t, tr c cành m m ch u gió tấp m a sa, c n gió ch t v xì xào đám sen mùa lá đ , xan xát vì héo g y, rách nát b i khô khan. T ng ve g i hè g n nh đã im b c, tr l i gió ngàn đong đ a lá vàng xào x c đón thu sang, thu đã sang, Vu Lan đã v sao c th y lòng n ng trĩu, ng i m t mình v i tách trà thu, am v ng, th h i m t l n lòng n ng trĩu vì đâu.

Ai không bi t Vu Lan là mùa Báo Hi u, có ai không hi u là m i ng i nên t ng nh đ n công n hai đ ng sanh thành, r i làm gì đó đ bày t lòng mình quan tâm, hi u th o, c m n, có ng i ch c n đ ng tr c m sâu l ng nói m t l i Vu Lan: "M i! m bi t con th ng m l m không?", l i có ng i t ng Kinh Vu Lan dùng l i Ph t đ đ đ n ân đ c, l i cũng có ng i cúng đ ng t s lên Tăng đ đ em công đ c h i h ng báo hi u cha m . Vâng t t c là Vu Lan c a ng i con hi u h nh, c m i năm v m i ng i l i m t l n th ng.

Vu Lan c a ng i Ph t t i gia là nh v y, Vu Lan c a ng i xu t tr n "Bát c m xin v n nhà, thân ch i muôn đ m xa, ch vì vi c sanh t , mây tr ng h i đ ng qua". Ng i xu t gia báo hi u ai đây, ng i đ c l i nh ng l i x a T d y trong Quy S n C nh Sách: "Ng i xu t gia đ i v i cha m thì không cung ph ng món ngon v t l , đ i v i thân quy n r i b xa cách không g n... đ i v i gia t c không màng đ n nghĩa v th a k , xa làng b xóm, c t tóc đi tu...". Nh v y thì Vu Lan v i ng i xu t tr n không có ý nghĩa gì hay sao?

Không! Vu Lan c a ng i xu t th ngoài l ng sâu trong tim th c t ng nh m cha, hi u nghĩa ông bà còn ph i làm nh ng vi c hi u mà ng i ngoài th khó có th đ m đ ng n i nh trong Quy S n C nh Sách T d y: "Ng i xu t gia ph i có tâm chí v t ra kh i tr i đ t, nên c t b c thì h ng t i ph ng tr i cao r ng, t tâm ý cho đ n hình t ng ph i đ u khác h n v i ng i th t c, là h t gi ng lành n i ti p ngày càng làm r ng r thêm nhà Ph t, làm cho chúng ma ph i khi p s khu t ph c, v i tâm ni m báo đ p n ân, c u v t ba loài". Báo hi u Vu Lan c a ng i xu t gia là nh v y.

Vu Lan v , l i Ph t d y còn đó, l i T đnh ninh chúng ta đã làm đ c gì? hay ch là nh làm cho thêm bu n, nh ý T d y trong sách Quy S n: "Sao l i m i b c lên ph m b c c a gi i pháp, mà đã t th ta đây là v T Kheo. Dùng c a cúng đ ng c a Đ n na thí ch , ăn ti u hao c a th ng tr , không bi t xét k vì sao mà có c a y, l i b o r ng l t nhiên là ng i ph i hi n cúng. Ăn r i, xúm đ u huyền não, ch nói toàn chuy n t p c a th gian...". N u

là như vậy Vu Lan vô tội là vô nghĩa.

Như vậy thì làm sao chúng ta có thể nhìn biết được Vu Lan đã vậy, Vu Lan còn ý nghĩa gì trong cuộc sống của chúng ta, vì chúng ta đang mãi mê say mê trong vòng cảnh, không hiểu tu tập để làm gì như trong Quy Sơn Tỳ: "Chỉ tha dục vui thích, mà không biết chính cái vui ấy là nguyên nhân của khổ đau. Bao kiếp xưa kia, đem thân si mê theo trần cảnh, chấp trần pháp trần, thì giờ này chỉ để năm tháng dần qua, không lo tu học, mắt mắt khôn cùng, thọ hưởng càng nhiều, của thì lợi càng lợi, hết năm này qua năm khác mà không biết nghĩ đến sự rồi rồi, có hiểu đâu chấp càng nhiều cũng chỉ là bỏ rời thân xác giả huyễn mà thôi...". Nếu mắt ngày nào đó vô tình nhìn thấy, hãy nhìn ta đã làm được gì để báo đáp ơn ân Vu Lan, ân Tam Bảo ơn tín thí đàn na.

Hay cùng với chúng ta cũng chỉ là như vậy, không khác gì với ngày mới cắt tóc quy y. Như Tỳ Quy Sơn tụng kệ: "Quả là kẻ chấp bao giờ nghe đến sự hành trì và huấn dạy của Phật dạy bao, nên suốt bao năm cũng chỉ có một chút hiểu hiểu, tánh tình vẫn còn như cũ giả nguyên. Cung cách chấp khác gì ngày xưa chấp khác, ham muốn như ngày xưa xa xa như thói cũ, dần dần theo dõi, hóa thành kẻ không tăng không tụt. Thấy rồi biết giác lỏng lỏng đã đến ngày già yếu, gặp việc thì như đi đi về về rồi rồi rách. Họu học tha học thì không có lợi ích để hưởng đến tu hành...".

Nếu là như vậy thì oan uổng cho một kiếp tu hành, lấy gì để Vu Lan vô báo đáp thâm ân. Thấy học cha mẹ nào nghe con mình tu hành như vậy mà sanh tâm hoan hỷ, Thấy Tỳ nào học như đi vì có một người học trò tu học hiểu như trên, vậy thì ta lấy chi để báo đáp? sao chúng ta có thể cho phép mình làm những việc vô tâm.

Tỳ Quy Sơn dạy: "... ai kia đã là được trông phụ thì ta đây cũng có thể làm được như thế, được thì khinh thì mình mà lùi bước và khuếch trương trước khó khăn...". Nếu ý thức được như vậy, thì có gì mà ta không làm được, khó khăn nào mà ta chấp vượt qua, và không có thành tựu nào mà ta không thể thành tựu, được như vậy mới thì là vắng lợi Tỳ dạy: "... là người chấp pháp là bậc chấp pháp, không được có thể mau vượt lên được, thì nên hãy đặt tâm trí vào học hành giáo pháp, ôn cho thuộc, tìm kiếm sự tra kinh điển cho rõ pháp Phật, nghiên cứu tinh tường nghĩa lý, để rồi truy vấn bá biện giải được rồi rồi, báo đáp ơn Phật. Được được như phí thì gian, lấy công học như huân tu trên đây mà học trả đi mình. Như thế thì được cũng như tính được có uy nghi, thì mình biết thành bậc "pháp khí" trong hàng Tăng bào...".

Nếu làm được như vậy, thì đây là món quà Vu Lan hiếm hoi nhất trong thế gian, còn bằng không thì chúng khác nào bằng Trời quở trách trong Quy Sơn Cảnh Sách : "..." trong hàng ngũ chúng sinh xuất gia chỉ là vô ích, dù nà phí hết công sức mà đi mà quở trách không có một chút ích lợi gì hết...". Lòng nghe lời Thầy dạy, tự mình sám hối ăn năn, có trách nhiệm của mình, vì Vu Lan còn vắng đời là niềm yêu thương.

Ngoài hiên gió đùa càng thêm hiu hắt, vài giọt mưa buồn thêm chút vắng Vu Lan, đêm là niềm yêu thương ngày xưa, sao nghe nát cõi lòng, bằng thế này thế nà mình chỉ là một kiếp tu, một năm thu được lá vàng, Vu Lan là vắng đời đón niềm tình thương. Thế này cho ta chỉ là tròn tâm tu học, thế này cho cha mẹ già đang ngóng chờ công đức tu hành của con cháu, thế này cho thầy giáo trông niềm tin lành đời trùng học Tam Bảo, thế này cho Phật Đà hy vọng Chánh pháp sẽ có người truyền thừa xiển dương, tất cả tình thương ngóng trông đâu đâu? Vậy vắng Vu Lan vắng sao ta lại không hay biết!

Thôi thì chúng ta hãy vì niềm yêu thương của Vu Lan phát tâm công đức, như Thầy đã dạy: "...bên trong thì siêng tu tập công phu khổ hạnh, bên ngoài thì hiếm bày đức tính hiếm hòa, xa lìa trần tục, mong cầu giải thoát"; đời có thể làm được như thế gì mà Thầy căn dặn trong Quy Sơn thì không uổng phí công qua một kiếp tu hành, thành tựu trên viên yêu thương dâng lên cúng dường Vu Lan Thế Ng Hối: "tu hành mà đức cũng như tĩnh đức an nhiên, như vậy mới thật không uổng phí, mới công đức đơm hoa kết trái, như vậy cũng mới là đức đáp báo ân, cầu giúp ba cõi. Nếu có thể đi đi không thoái chuyển thì quở trách Phật Đà quyết chúng còn xa, đời là khách tạm ở trọ trong ba cõi, đức đi ra vào đức làm khuôn phép cho người sau...".

Báo ân Vu Lan của chúng sinh xuất gia là như vậy, tình thương Vu Lan xuất trần là niềm tin, nếu là con Phật, không ai không có ngày tu hành đức độ tình thương Vu Lan xuất thế, không cha mẹ nào không mong muốn con mình thoát khổ sanh vui, niềm tin mong hoài hiếm học xuất ly hiếm của các bậc Tiên giác Đạo sư, nếu như hiếm đức, người đức thì Vu Lan tròn niềm hiếm đức, còn bằng không hết thế này chỉ hoàn không, luống qua vô ích. Niềm tin Vu Lan biết lý chỉ đức đáp, phát nguyện tu hành mới thật là báo đáp ân.

Thích Tâm Mãn -

(chuaminhthanh.com)

